

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, dатiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa 6 krome; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.



Slava Ti, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserat) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 19.

V Ptiju v nedeljo dne 12. maja 1912.

XIII. letnik.

## Kmet in rokodelec.

Vsek dan jasneje se opazuje in vedno nevarnejše postaja nazadovanje malega obrtništva. To ni fiksna ideja malega obrtnika, ako je pripravljen, da svojo samostojno obrt opusti ter se zopet kot mezdni delavec prida.

Glavni vzrok nazadovanja malega obrtništva je fabriško izdelovanje vseh potrebščin. Mali obrtnik, ki mora skoraj brez vsake mašine svoje blago izdelovati, vsled splošne draginje ne more konkurirati s fabriko; vsled tega ima vedno manj odjemalcev in le težko daje državi; deželi in občini, kar ti od njega na davkih in dokladah zahtevajo.

Ker torej malo obrtništvo svojega moža več ne redi, pač ni čudno, da postaja i obrtni načinjaj vedno manjši.

Kdo dá danes še svojega sina h kakemu možtru v uk? Kakšni družinski oče, ki ima preveč otrok, ki je vesel, ako le enega otroka od mize spravi, kar mu dela vsak otrok velike skrbi. Ako ima otrok veselje in ljubezen za obrt, ako je telesno in duševno zmožen, se sploh ne vpraša. Obrtnik pa mora biti sploh vesel, ako dobri kakšnega učenca, pa naj bode potem kaščen koli.

To je drugi vzrok nazadovanja rokodelstva. All tukaj moramo tudi malim obrtnikom očitali, da so teh razmer sami sokrivi. Svoje lastne sinove odtegnejo rokodelstvu in jih spravljajo raje na pot ošabnega uradništva. Ni čuda, da si potem tudi drugi sloji prebivalstva mislijo, da pri rokodelstvu ni več živeti.

Tretji vzrok nazadovanja je seveda država, ki mirno gleda, kako obrtništvo pogine, čeprav bi mu lahko pomagala. Vlada je bila vedno mache za malo obrtnijo in je s tem pomagala, da se ta preporebni stan uniči . . .

Isto velja za kmetijstvo! Z istimi skrbmi dela kmet naprej; a kako dolgo še? — Tudi kmet ne bi smel svoje sinove za uradnike, doktorje in duhovnike vrgnati. S skrbjo in v potu obraza obdelano domačo grudo mora otrok naprej obdelavati. Treba je zopet priklicati staro ponos kmetov, ki so vedeli, da je posebna čast, biti član kmetskega stanu.

Stara laž je, da kmet meščana izkorisča. Kmet in rokodelec morata, kakor v prejšnjih časih, skupaj hoditi, da se od milijonarjev in ljudskih izkorisčevalcev na te in oni strani osvobodijo in si boljšo bodočnost vrstvarju. S skupnim postopanjem dobil bode srednji stan zopet moč, vlada in državni zbor bodojo, z njim morali računati in to mora prinesti lepe uspehe . . .

Rokodelci in kmetje, vpoštevajte te besede, združite se, in dobili boste prijatelje, ki vas dolej niso poznali!

(Po „Bauernzeitung.“)

## Dopisi.

**Iz Leskovca.** Dragi „Štajerc“, pozor, poglej v Leskovce! Tam so si klerikalci kupili od vidovskih farjev brzoparilnik „Alfa“, ki je že blagoslovjen; z njim hočejo baje prekuhati vse klerikalne prismojence. Strojevodja je nek čevljar Žemlič, ki je že marsikateremu angeliku peruti skrajšal in neki kompliment farški kuharici naredil, poprek ko je v farovžu čast dobil. Zatorej pazi, dragi „Štajerc“, čuje se, da predeta naenkrat dva v ta brzoparilnik, baje celo dva občinska predstojnika. Ker strojevodja ni izurjen, se znata zopet prizmoditi in klerikalne grehe pridobiti. Zatorej pazi pazi! Pod milim nebotiček sem . . .

**Iz Brezne gore.** No, no, kaj pa to, dragi „Štajerc“, ali spiš, da ne vidis nič okoli sebe? Tja v Leskovc je prišel iz Ljutomerja neki narodni zagrijenec, ki hoče na novo zidan šoli narodno-hrvatski napis imeti. Ko je videl ljudstvo razburjeno, začel je plesati po želtljaku in prosiči svoje prijatelje na pomoč zaradi predragačenja napisa. Rekel je, da je dobil od škofije prepis iz „Štajerca“. Dokaži s škofijskim pečatom! Lagal je, da ne služi nič od faranov, da je on „voditelj cele fare“, pa je le voditelj svoje kuharice in leseni angeljev. Kar se pa tice novega šolskega poslopa, je to last davora v plavec. Kar se pa naše naprednosti tiče, to župnika nič ne briga. Vi klerikalci bimenda radi ljudstvo v sužnost spravili, da bi zamogli moške bičati in žene v kraj jemati, kakor na Ruskem. A mi Leskovčani se nismo dali od nobenega političnega farja komandirati in tega in zanaprej ne budem prispustili. Župnik naj bode vesel, da mu od naših žuljev trebuje raste. Drugače mu budem eno zagodil, da bode takoj mirnejo kri dobil!

Trd Varničar.

**Vurberg.** Ne moremo več molčati in priznati našemu župniku Kokeljnju; naj celi svet izve njegovo delovanje proti nekaterim osebam, katere se slepo ne uklanjajo njegovej volji. Cerkevnega ključarja A. K. odstavil je radi tega, ker je zagovarjal svoje in tudi soseda D. otroke pred surovim napadom in psovanjem župnikove svinjske „oberdekle“ A. Peter; ker pa se nihče ne pusti od ene svinjske dekle žaliti, imelo je vse skupaj sodnijske posledice, in — kazeni. To pa je zopet „krivica“ za tako pobožno dušico, zato je spustil župnik svojo jezico na veliko soboto na Grajeni pri blagosloviljenju kruha in mesa. Prvič je odklonil kratkomalo nabranu biro, drugič je pa ostro ožigosal zgornji slučaj, pa ne dekla zavoljo jezika, kakor se sploh za pametnega gospodarja sliši, pač pa starše dotičnih otrok. Da so odklonili nabrani denar, to je že odpustljivo, saj se je to zgodilo menda prvič od političnega duhovnika, prihodnjič ne bo treba nič dati. Da pa prsujojo starše in pri takih slavnostih tako javno napadajo, to pa že gre črez klobukovo žnuro. Ta politikujoči župnik (kranjski Janez) menda misli, da živijo farani od njega, ne pa nasprotno. Da vse, kar v njegovem črni rog ne trobi, napada v javnosti, pri shodih in v družbah in širi strankarsko sovraščvo, nekatere povzdiguje, druge sramoti! Kokelj, misli na besede Evangelija!

Farani.

**Občina Gruškovec.** Dragi „Štajerc“! Nekega dne sem šel od sv. Barbare proti Ptiju. Opazil sem dogodek, da bi mi od smeha kmalu trebuh počil. Kmet Fila vozil se je v svojem „landauerju“ in je srečal veleblagorodnega Miheta Brenčiča; tudi ta se je vozil visoko v gnojem vozu kakor kmet v svoje gorice. Oh, strah nebeski je pretresel kmeta Fila, ker je opazil tega gospoda na tako visokem sedežu. Zgrabil je klobuk iz glave in ga potisnil pod pazduho, kakor da bi stal pred odrešenikom celega sveta; in z vso silo je vstavil svoje šmeljne. „Oho, guten Tag, Herr poslanec! Poznate mene, Fila iz Paradiža, kmet sem in „weinhandler“; seveda ne kupujem vina, le poleg drugih gospodov sem meštar. Veste Vi, Herr poslanec, jaz imam gospode v Gradcu . . .“ Miha se otrese. Kmet Fila pravi: „Vi še me ne poznate, Fila 'ma za vuhami.“ Seveda ima, ker je ravno štrigal svoje šmeljne in to se rado spravi za ušesa . . . Fila, Fila, kaj si se tako prestrasil Miheta? Morda zato, ker si preje za družega vlekel, ker si se na „štajercijanskem“ shodu v Barbari vslil za predsednika, pa se ti ni posrečilo. Mi vemo, da si res moker za ušesmi. Pazi nadalje!

Potovalec.

**Pokope pri Zgornji Pulskavi.** Pri nas so se vrstile dne 6. t. m. občinske volitve. Izvoljeni so bili sledeči gg.: I. razred: Fr. Oplot, Anton Brunec in Stefan Koren; — II. razred: Fr. Kodolitsch, Bl. Teran in Stefan Gmeiner; — III. razred: Jakob Brunec, Anton Reich in L. Pogoreuz. — O izidu volitve občinskega predstojništva budem prihodnjič poročali. Upamo, da se bode novi občinski odbor bolj za razmere v naši občini brigal, ne pa za zadeve, ki se naše občine sploh ne tičajo.

**Bohova.** Zadnjič smo imeli volitev župana. Dosedanji župan gosp. Gsellmann ni hotel več sprejeti županstva. Mi obžalujemo iz srca, da nam ni hotel tudi zanaprej na čelu ostati, kajti mož je svoje dolžnosti do zadnje pičice kot skrben oče občanov, kot korenški poštenjak izpolnjeval, in zaradi tega ga tudi ljubimo, častimo in mu ostanemo hvaležni. Seveda je moral biti vzrok Gsellmanove odklonjenosti eden ali pa nekateri tiste črne „kristjanske“ bande, ki v svojem srditem fanatizmu obirajo vsakogar, ki ni ž njimi, čeprav drugače stoji, kar se poštenosti in pravega kristjanstva tiče, stotaužentrat na d njimi. In taki skriti, kačevi, tihotapni napadi so vrlemu županu skalili veselje do županstva. Bržčas so nekateri častilakomeži mislili, na tak način preje ter lahkeje priti na Bohovski županski prestolek. Pa žali Božek, ni šlo, ne, čeprav je kaplanstvo dajalo svoj žegen k tem nameram. Volilo se je trikrat. Ker je gosp. Gsellmann dvakrat odklonil županstvo, so tretjič volili gospoda Janeza Schuretz-a kot župana, kot svetovalce pa gg. Alois Graschitz, Franc Lebe in Franc Sell. G. Franc Sternšek je sebi trikrat dal glas za župana — več štim pa sploh dobil ni. Ta bi, jojmene, kaj rad za rihtanja Bohovskega se klical. Grdi trdrovratneži Bohovski, da mu kalite njegovo najglobokejše, srčne in častne želje! Spuval si je sedaj eno verando. Ne vemo je li hotel za slučaj županstva tamkaj sicunge sklicati, ali pomeni ta ve-

Zobna krēma

**KALODONT**

Ustna voda 40

randa en „foglaus“, v katerega bi rad Bohovske tice lovil. Naj jih polovi vse svoje sorte — naše sorte ptičev pa ne bo dobil nobenega in nikoli! Ja, ja, dragi moji, svet se suče in mi Bohovčani se sučemo z njiju vred, pa naprej, ne pa nazaj! Debeluhek.

**Iz Ješenc.** Slavno uradništvo „Štajerca“ prosim, naj objavi to-le: Kakor vsem dobro znano je zadnji čas nek prijatelj „Štajerca“ nekoliko okrtačil g. župana na Ješenci. Pri tem pa porabijo večkrat klerikalci neumno sredstvo, da še celo nedolžne otroke ne pustijo pri miru, čeprav ne vejo, kdo je pravi dopisnik v našem listu. Tako je tudi nek neumni dopisnik prinesel iz Ješenc v „Slov. Gospodarju“ št. 18 neumno čeckario, na katero sem mu pa podpisani pripravljen, poštano odgovoriti. Dopisun v „Slov. Gospodarju“ pravi, da sta baje dopis skovala naš Ješenski „štajercijanček“ in njegov „ofer“. Tebi neumni mazač odgovorim takole: To je res, da se piše lepe reči o ješenskem županu, ne pa o volitvah. Sicer pa nisem zakrivil tega ne jaz, in ne moj gospodar kriv, si je tega le g. župan sam, če ni postavno in po občinskem redu skrbel za svojo občino. Povem ti tudi to, nesramni dopisun, da ni moj gospodar na noben list narčen, čeprav ga imenuješ „štajercijanca“. Pa vedi ti klerikalček, da on ni tako neumen, da bi trolbil v klerikalno trompeto. Mene imenuješ „oferja“; dobro bi bilo, ko bi ti dopisunček se o tem kaj učil, predno me imenuješ „oferja“. Jaz mislim, kateri mora mešeno plačati stanovanje, potem je to najemnik ne pa „ofer“. Ali si me rarumeš? Ti misliš, da sva midva skovala dopis v „Štajercu“, pa temu ni tako, povem ti, da se nisva učila kovačovske obrti, nisem jaz kovač in tudi ne moj gospodar. Le kovač zamore česa skovati, ki je tega učen. Nadalje piše dopisnik, da bi bilo bolje, da bi kupil kruha svojim otrokom, saj so ga potrebeni, kakor pa da kupuje znamke. O tem toliko resnice: Podpisani lahko pričam, da imajo otroci mojega gospodarja dovolj kruha; ali so morda tebe prišli kruha prosi? Oglasil se! Če pa misliš moje otroke, potem se pač sam osmešiš, ker imam le enega in tega lahko preživim sam. Potrebno bi baje tudi bilo, da bi mi „Štajerc“ suknjo kupil. Ako veš, da sem suknje potreben, zakaj mi je pa ti nisi kupil? Ali sem morda hodil tebe suknje prosi? Pridi k meni dopisunček, dam ti suknjo, če hočeš, imam jih na razpolago. Očita se mi, moj gospodar naj čaka, predno bo dober za ješenskega župana. (Saj bi si on to

bolj zasluzil, kakor pa kak privandranec.) Čemu le neki dopisnik meni to očitaš, mar se jaz brigam za to? Zakaj pa ti ne agitiraš za županski stolec? Dalje piše ta dopisun, da se „Štajerc“ zaletava tudi v g. župnika. Kaj se boš le solzil za župnika! Ako tega ne veš, povedal ti budem jaz, da imajo g. župnik pri občinskih volitvah na Ješencu ravno toliko opraviti kakor jaz. Pišeš tudi to, mar mislim jaz da drug ne zna pisati v „Slovenskem gospodarju“ kakor g. župnik. Veš ti dopisunček, o tem ti pač lahko odračunam. Mogoče je tudi res, da nobeden drugi ne zna pisati; kolikor je meni znano, niti g. župan ne zna pisati, kako bi pa potem naj drugi znali? Postava pa pravi, da mora vsak župan znati pisati. Dopisunček „Slov. gospodarja“ imenuje „Štajerca“, da je govedina. Vem da tebi ni pray neumnež, če prinese „Štajerc“ kako nečisto na beli dan. Res žalostne so, pa resnične. Hočeš li, da ti dokažeš tudi jaz to? Kar pa blebetaš ti dopisunček o „fehtarjih“ in „betlarjih“, veš meni so ti betlarji itak dobro znani; pridi, povedal ti budem, kateri da so. K zadnjemu ti pa povem, da ne more nobeden ješenski cigan enake izraze dajati v „Štajercu“, ker ni nobenega tukaj, pač pa smo imeli enega cigana, kateri jo je že zdavnaj iz Ješence popihal. Ali si me sedaj razumel, dopisnik „Slov. gospodarja“? Sicer pa ne bode dobro zate, če se še enkrat tako možato v „Slov. gospodarju“ postaviš, kakor si se sedaj. Opominjam te dopisun, da dokažeš, kedaj so te otroci mojega gospodarja prišli kruha prosi, ali pa jaz suknje, in če sva midva dopise v „Štajercu“ skovala. Dokler vsega tega ne dokažeš, te na tem mestu imenujem lažnica in obrekovalca. Sram te bodi! Podpisani še opozarjam vsakega neumnega klerikalca, kateri bi obrekoval mene ali mojega gospodarja, da bodeva sodnijsko postopala! Z odkritosrčnim spoštovanjem Viktor Bachmann, najemnik.

**Ješence.** (Nekaj o naših klerikalcih.) Res, da ni na svetu bolj neotesanih ljudi, kakor so klerikalci. Večkrat ne pomislijo, kaj je prav ali kaj ni prav. Tako je tudi sedaj pri nas. Ker se sedaj najbolj bojuje za županski stolec, je opaziti, da nimajo niti trohice vere. Oni ne vejo, kaj je greh. Oni so pozabili besede Kristusa, ki je rekel: Ljubi svojega bližnjega bolj, kakor samega sebe! Proti svojim bližnjim delijo take grde psovke, da ni za poslušati. Najbolj so se vedra predzne nekatere ženske, ki nimajo družega opravka, kakor pogovore o volitvah; bi pač bilo boljše, da snažijo sobe, in bilo bi jim dobro jezik prikrajšat. Sicer pa se ne bode dolgo poslušalo te neumne babure, pomagalo se jim bode tja v tisti kraj, kjer se ričet kuha. Ali ste razumele, ve dolgojezičnice? Pometajte same svoj prag, potem šele pojrite na druzega. Ljubi „Štajerc“! ker je nek tvoj prijatelj pokrtačil in očistil župana „Mibla“ in njihove podrepnike, so tako jezni čez tistega, ki „noter davle“, da hočejo tožiti „Štajerc“ ali pa dopisnik. Sramujemo se, ker se je le resnico pisalo. Očka Mihl se jim hudo smilijo. Kaj ne, ve uboge puhle glave, sram vas je, mi to itak dobro vemo. Tožiti nas hočejo, ker smo resnico pisali. Le tožite, le, bilo bi dobro, potem bi se Vam pač vse lahko dokazalo. Če zamoretate dokazati, da je „Štajerc“ lažnivo pisal, potem vam pač damo prostu pot k sodniji. Skusite torej, oče župan, mogoče pa si bodete prste osmodili!

Ljubi „Štajerc“! Tebe pa prav rad imam, Z veseljem Te pričakujem, Ko pričajaš sem k nam; To Te pismonoša razdeli, Pa po vasi vse skup hiti. Uganjajo tako, kaj neki bo, Ce Mihl rihtar več ne bo . . .

Picikl.

## Novice.

**Cenjenim čitateljem** naznanjam, da smo moralni zaradi pomanjkanja prostora celo vrsto dopisov in tudi mnogo drugega gradiva, zlasti iz „političnega pregleda“ in „novic“ izpuščati. Treba je, da vsi prijatelji neumorno za list delujejo. Le na ta način, da budem vedno več prijateljev in odjemalcev dobili, zamogli budem tudi list povečati in na ta način vsem željam ustreči. Vsi na delo, — to je in ostane geslo!

Res je sicer, da naši nasprotniki z vsemi bočimi in nemogočimi sredstvi proti „Štajercu“ divjajo. Res je, da mora posameznik dostati igrali pravo vlogo mučenika, ako se javno bo nastopati za našo napredno stvar. Ali — br gumnemu možu sliši svet! Mi ne živimo v času tlačanstva in kot prosti državljan ter tak klapačevalci lahko svoje mnenje povemo. Izrej vedno naprej, — mi smo samostojne, „Štajerc“ se bode i zanaprej boril za našega ljudstva!

Iz Spodnje-Štajerskega.

## Karl Hermann †.

Iz Laškega prihaja žalostna vest, da v hipni blaznosti g. Karl Hermann, posebej v trgovcu, pretrgal nit življenja. Pokojnik je eden najpriljubnejših mož v trgu in na naokrog znan. Kot človek plemenito srca še gospodar izredno delaven in žilaven, kot vedno napreden, — tak je bil pokojnik in takega ga je spoštovala vsa okolina. Trdjavnih zastopih in pri dobrodelnih društva sodeloval. Preobalo delo, velike skrbi, ki so sledila tako velikega gospodarstva, razrušile pokojniku živce, tako da je moral v 49. svojega življenja smrt storiti. Čast in spomiruemu možu! Lahka mu zemljica!

Nad dekle, nad vboge služkinje so se in vili klerikalci v ptujskem okraju. Kér ti gospodje dobro vedo, da z moškimi ne mesej ničesar opraviti, hočejo zdaj nevedne ženske svoje politične namene zlorabljalci. Pri tem vstopajo prav zvito in z raznimi ne ravno pomici nameni. Najprve zbabnajo potom in tercijalskih priganjačev v kikljah iz mespa oklice vse dekle, kuharice, hišnje, sploh kinje skupaj. Seveda se gre „za vero.“ In vse in mlade služkinje hitijo tako v nedeljni poldne skupaj. Ne zbirajo se v cerkvi, kjer slišata božjo besedo. Ne zbirajo se na prostem in spomladno solnce. Ne, zbirajo se v gostiških, ki sploh gostilna ni, v kateri se ne smeta dajati pižace, v „narodnem domu“. Tam pa potem „teater“, da letijo mački prestraši vse strani. Za ta „teater“ pa morajo izdelane dekle plačati s svojimi krvavo zanimi krajarji. In denar pobašajo klerikalci, da bi dajali javni račun. Ako gospodje deklani in tiste mestne gospe in gospice, ki v bližini kute srečne, že hočejo deklamati dobrega storiti, naj storijo to na lastne troške, ne pa na troške vbogov, revnjev, ki celi mesec toliko ne zaslužijo, kjer izda en duhovnik za eno „večerjo“ ali pavenska frajlica za en „pinč“ na svoji glavici . . . Pa gospodi se gre za čisto „teater.“ Prvič hočejo vboge dekle vloviti, kaline; potem jih bodejo izkorisčali, bodejo praznili žepa, bodejo jih delali in dusevno gmotno odvisne. Saj se nikdar ne je nima ta ali ona stara kuharica v kakem „štumfu“ par stotakov našparnih, kateri bodo potem znani črni „jagri“ testamente svoje kremlje. Poleg tega imajo klerikalci takimi „vjetimi“ posli nekako tajno pocijoi. Klerikalne dekle povedo tem gospodom natanko, kaj vse se godi v družini gospodarja. Nemške družine pričakajojo pa lahko, da spravijo črnih v svoji moralni palosti najmanjšo družinsko tajnost v javnosti. Proti gospodarju in gospodinji hujskajo, ti pošteni klerikalci, ki imajo sami toliko na glavi, da se jim pri najmanjšem žarkem obrazu cedi . . . Mi budem to natanko zasledovali. To je gotovo in to požele danes, da budem jako brezobzirni potako se to hujskanje poslov nadaljuje. Dečki naj se brigajo za cerkev, za božjo službo. To je njih dolžnost, zato so dobro plačani. Posle pa naj pusti miru. Naj „organizirajo“ svoje farovske kripte, ali poštene dekle pošte hiši in naj pustijo pri miru. Pa gospodarji itak ne bodejo dovolili, da bi se dekle vlačile po „narodnem domu.“ Kaj



## Mirno lahko spite!

Če ste namocili perilo črez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor sonce.

tam po skritih kotih godi, nam je znano in bodoemo enkrat o temu prav jasno besedo izgovorili. Tiste mestne „fajljice“ in „gospa“ pa, ki sodelujejo pri takih zahrbitih grdobjah, bodejo tudi enkrat od nas resnico slišale, pa brez vsakih komplimentov. Toliko za danes!

**Prvaško divjaštvo.** Te dni enkrat je na okrajni cesti od Ptuja v Hajdin neka prokleta roka zopet 46 sadnih drevesc pokončala. To nebovijoče divjaštvo, ki se vedno zopet v ptujskem okraju ponavlja, je posledica grde prvaške gojne proti naprednemu okrajnemu zastopu, ki je že toliko koristnega za ljudstvo učinil. Takim pobalinoval treba bi bilo občutne kazni. Svede, po cerkvah se politikuje, namesto da bi duhovniki proti takemu divjanju nastopili. In prvaški učitelji imajo tudi mnogo drugih skrbi, kakor da bi deco pred takim divjaštvom svarili. Zalostne razmere!

**Zanimivo!** Na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici — tako se nam poroča — je zginilo 32 najlepših hrastovih mostaic, katere so bile pod nadzorstvom županstva. Občina trpi pri tem škode 550 K. — Kdor za te mostnice izve, dobi 50 K plačila.

**Podkvarski tečaj** na deželni podkvarski šoli v Graden se vrši letos zopet od 1. julija naprej. Razdelilo se bode tudi precej štipendij. Nadaljni pogoji so razvidni iz tozadevnega inzera v našem listu.

**V Rogaški Slatini** bil je za župana g. inženir in posestnik L. F. Miglitsch izvoljen. Novi župan je splošno spoštovan in priljubljen in vro naprednega mišlenja. Čestitamo njemu in trgu prisreno!

**Sejmi v Ptaju.** Na živinskem in svinjskem sejmu dne 7. in 8. maja 1912 se je prigralo 210 konjev, 1012 kôsov govede in 820 svinj, vse lepo pleme, večidel iz ptujske okolice. Cene so bile v razmerju z dobrim blagom jako nizke in se je vsled tega tudi vse gladko prodalo. En par volov se je prodalo za 1.435 K.

**Volitev župana v okolini Celja** se bode izvršila na nedeljo dne 19. maja ob 8. uri zjutraj. Radovedni smo na to volitev. Ali se bodejo narodnjaki pred dr. Benkovičem ponizali? Radovedni smo, res radovedni... Za nas je glasno to, da se izvoli župan, ki bode znal zastopati gospodarske interese občine in davkovalevcov, ne pa politične zahteve strank!

**Kmetska slavnost.** Društvo absolventov štaj.

dež. kmetijskih šol (Grottenhof in Maribor) predi dne 12. maja v Grottenhofu slavnost svojega 10 letnega obstoja, ki bode prav izborna in pomenljiva.

**Gospodarska tečaja,** i. s. enega za vinogradništvo in sadjarstvo, druga pa za praktično izvežbanje viničarjev, priredi deželna sadarska in vinogradniška šola v Mariboru od 10. do vsteši 15. junija t. l. Nadaljnje določbe in pogoje razvideti je iz inzera v današnji številki.

**Uboj.** Piše se nam: V nedeljo, dne 28. malega travna sta se na grmotočju Franc B. Beka v Preslopolu nad Rajhenburgom sprla posestnik Franc Mesiček iz Leskovca, in Martin Kink, delavec z Douskiga, in je v kratkem prepiru ranil Martin Kink posestnika Francu Mesičku z nožem tako hudo, da je Franc Mesiček drugi dan v bolnišnici v Krškem umrl. Orožniki so odgnali Martin Kink-a v zapor.

**Požar.** V Takačevem je pogorela hiša mizarja Medveda z vsem pohištvo. Škoda je za 12.000 K, zavarovalnina pa znaša komaj 5500 K.

**Rudarske nesreče.** V trboveljski jami ponesečila sta pri delu rudarja Pirc in Rolle. Oba sta bila v rudniško bolnišnico prepeljana.

**Surovež.** V Bohovi je mučil hlapec Ponkraz

v gostilni nekega 70 letnega reveža. Ko mu je krčmarica to prepovedala, napadel jo je z nožem; k sreči je imela debeli pas, tako da nož ni prišel do živega. Ko je prišel krčmar, suval je tudi proti njemu z nožem, brez da bi ga bil ranil.

**Očetomorilec.** V Zagorju pri Kozjem se je posestnik Perc s svojim sinom Autonom skrjal. Sin je pograbil nož in ga zadrl očetu v prsa. Ranil je očeta tako težko, da je ta drugo jutro umrl. Morilca, ki so ga orožniki komaj pred ljudsko jezo obranili, so zaprli. Čudno, da se ravno v najbolj klerikalnem kozjanskem kraju najgrši zločini godijo.

**Pretep.** V Konjicah sta se stepla fanta Franc Pukl in Alojz Gregorc. Oba sta hudo ranjena. Gregorca je njegov nasprotnik z nožem hudo v nogu sunil.

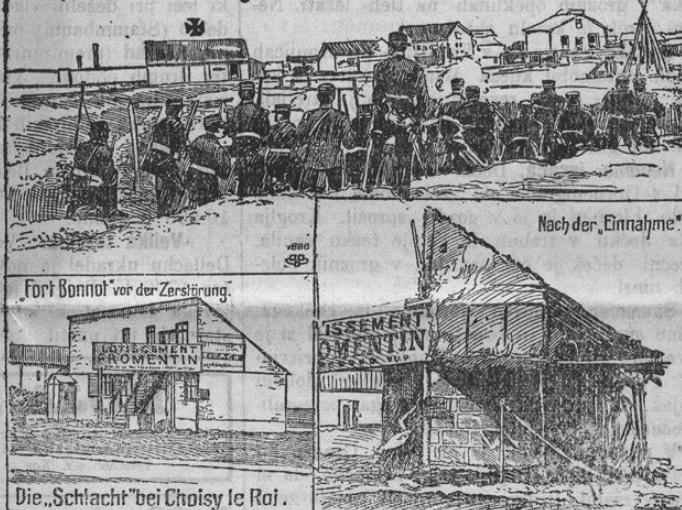
**Neprevidnost.** Pri streljanju v Lipici pri Šoštanju bil je deček Franc Rožič vsled neprevidnosti nekega strelca zadet. K sreči ni poškodb huda.

**Povozil** je v Celju Valentín Zager z biciklom neko 80 letno starico in jo hudo ranil.

**Slabo naletel** je v Braslovčah posestnik Globačnik. Posestnik Stropnik in vžitkar Sovmek sta se namreč stepla. Globačnik ju je hotel

## Anarhisti v Parizu.

Republikanische Garde belagert das „Fort Bonnot“.



Bilder von der Anarchistenschlacht in Choisy-le-Roi.



### Tri krave,

ki dobijo vsak dan „Vaccin“ v krmo, dajo toliko mleka kakor druge štiri in ostanejo vedno zdrave in krepke.

### Tri prašiče

se lahko z isto krmo izpita, katero se rabi drugače za dva, ako se jim vsak dan nekaj „Sulin“ da.

### Hromi in bolani konji

žrejo ravno toliko, kakor zdravi in krepki konji, delajo pa jeko malo. Hromi in slabotni konji stanejo mnogo denarja, ne prinašajo pa nobenega dobička. Ako prične konj šepati vsled izpahnenja, otekdenja, potem namažemo dotična mesta krepko s sredstvom

### ,Pegasol.“

„Pegasol“ napravi konja krepkega, kite in členke gibne in daje konju pogum in iskrenost. „Pegasol“ vpliva dvakrat tako močno kakor navadni fluid.

Ako pa konj slabu žre in prebavi, ako ima črte, potem damo takemu konju trikrat na dan

### ,Equin“

v krmo. Uspeh je presenetljiv. Vsak interesent dobí popolnoma zastonj ilustrirano brošuro o živinoreji z dodano razpravo, kaj ima vsak živinorejec v slučaju bolezni v svojem hlevu storiti.

Izdvojeno:

**Načrakov. komorni literar Mr. T. Paraskovich, Z. I. O. Z.**  
**Dunaj, VI., Marijhofferstraße 51.**

Glavna zalogal za planinske dežele:

Mr. pharm. Ig. Schille, veletrgovina droži in sanitetnih predmetov „zum Samariter“ Gradee, Sackstr. 14, S. 9.

kal za tem vozom in je vrgel potem bombe na poslopje. Nadalje vidimo (zgoraj desno) anarhista Garnier, katere mu se je posrečilo iz gorečega poslopja pobegniti. Spodaj vidimo mrliča ustreljenih anarhistov Dubois in Bonnot, na desni strani pa poljske uradnike, ki nesejo mrtvega Bonnota.

pomiriti, a bil je pri tem tepen; zlomili so mu tudi neko kost, tako da so ga morali v bolnišnico pripeljati.

**Požar.** V Hajdini je pogorelo gospodarsko poslopje Franca in Ane Soretz. Ptujski gasilci so ogenj omejili, da se ni mogel na sosedna poslopja razširiti. Škode je veliko. Baje je neki deček nalašč začgal.

**Roparski napad.** V Ptiju napadel je v mestnem parku neznanec učiteljico Furlan in ji iztrgal taško iz rok, v kateri je imela precej zlatnine. Zbežal je, a ko je pričela učiteljica kričati, je taško proč vrgel. Tatu še nimajo.

**Lepa „Marijina hčerka“** je Marija Kolar v Lastnicu pri Kozjem. Sicer je pobočna do pete in nosi plavi trak okoli vrata in štrik na nagem trebuhu, ali domačega fajmoštra Drozenika pa ne more videti. Zadnjič ga je celo na cesti ozmerjala; rekla je, da so njegove pridige le za piance in vrgla mu je spovedni listek pod noge. Fajmošter je vročekrveno „jungferco“ sodniji nanzanil.

**Zblaznela** je v Mariboru dekla Marija Lasbacher iz Negove. Nesrečnico so odpeljali v bolnišnico.

**Poneveril** je v Mariboru Rudolf Vouk svemu gospodarju okroglo 400 K in potem zbežal v Gradec.

**Pazite na deco!** V Ogorevcu pri sv. Juriju spal je 1½ letni otrok zakonskih Kresnik sam v postelji. Otrok se je zbudil, prišel do užigalic in začgal. Ko so prišli starši domu, našli so otroka v groznih opeklkah na tleh ležati. Nesrečni otrok je kmalu nato umrl.

**Divjaki.** Fant se v Vrhovljah pri Konjicah napadli avtomobil kneza Windischgrätzta s kamjenji; tudi so z revolverjem nanj streljali. Orožniki so zaprli nekega Klandra iz Slov. Bistrice kot glavnega krivca.

**Neumna igrača.** Dečko Florijan in Franc Cvikl v Gornemgradu sta vzela doma nabasano pištole. Florijan jo je v gozdu sprožil. Kroglja je šla dečku v trebuh in ga je težko ranila. Nesrečni deček je čez par dni v groznih bolečinah umrl.

**Samorom.** Trgovec Hermann iz Laškega, splošno spoštovan in bogati mož, prerezal si je v svojem vinogradu pri Konjicah z britvijo vrat. Potem pa je skočil v 7 klapter globoki vodnjak, iz katerega so ga mrtvega potegnili. Nesrečnežu se je pamet zmešala.

**V pjanosti** padel je pri Slov. Gradcu 65 letni vžitkar Pavel Hojnik tako nesrečno, da si je glavo razbil. Drugo jutro našla ga je žena mrtvega v jarku ležati.

**Cerkveni tat.** V farni cerkvi v Konjicah vlotil je neznani tat v nabiralnik in ukral delokoli 30 kron denarja.

**Zapri** so v Radgoni komija Adolfa Misja, ki je svojemu gospodarju mnogo blaga pokradel.

**Veliki požar.** V Stermicu pri Laškem je udarila in vnela strela. Ogenj je vpepelil štiri poslopje. Ker so bili v tem času vsi ljudje v cerkvi, se niti vse živine ni moglo rešiti. Zgorale so pet kôsov govede in nekaj svinj. Gasilci iz Laškega so prišli kmalu, ali domačini kartelov postavnim potom.

jih niso niti prijazno sprejeli. Nekateri ljudje so ravno še vedno tako hudočni in zarukani, da ne izpoznajo plemenito delo gasilcev. Tudi naj bi duhovniki svoje ovce poduvevali!

## Iz Koroškega.

**Napredna zmaga.** Kakor znano, bila je velika občina Unterdrauburg v dve občini razdeljena. Te dni so se vršile prve občinske volitve v trgu, ki so končale z lepo napredno zmago. Razven dveh socialnih demokratov bili so sami naprednjaki izvoljeni.

**Gospa sveta.** Piše se nam: Vaše poročilo, da je „Užnjakov Peši“, naš priznani kanonik Peter Serajnik bil po milosti našega cesarja od zapora oproščen in samo na 600 krov denarne kazni obsojen, nas je čudno veselilo. Radovedni bili bili, ali je Peči prošnjo za pomilovanje do cesarja v zaničevani nemščini pisal. Kakor je znano, se Pečiju nemška spraha tako studi, da mu kar želodec obrača, ko jo zaslisi. Tisti dan, ko je moral nemško vlogo šribati, je gotovo celo dan „poka drl.“ V zadregi je pač vendar nemščina koristna, kaj ne Peči?

**Spodnji Rož.** (Konjereja). Piše se nam: Letošnjo vpisovanje primernih kobil v koreninsko knjigo (Grundbuch), se bo vršilo 21. majnika ob pol 9. zjutraj na Žihpolju (Sivceva gostilna) ob pol 11. v Kožentavri (pri Muliju). Posestniki dobrih plemenskih kobil so v svojem ter v interesu domače reje naprošeni, naj pripeljejo tja svoje živadi. Vpisovanje v koreninsko knjigo, ki leži pri deželnih vladah, je važno za rodoslovno deblo (Stammbaum) priredka in radi nameravanih nagrad (premiranj) domačih kobil in žrebek, ter drugih podpor. Vlado bo zastopal okrajni živinozdravnik Zanašker. V Kožentavri je ta dan tudi nabera žolnirske konj.

**Ogenj.** V Sonnbergu pogorelo je gospodarsko poslopje kmeta Ilasch. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti nekega hlapca in je napravil za 10.000 K škode.

**Velika tativina.** Vdovi Ani Tomaschitz v Dellachu ukradel je nekdo hranilno knjižico za čez 1700 K. Dvignil je takoj denar. 500 K govorovega denarja, ki se je nahajal na istem prostoru, je tat pustil.

## MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-liljino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co. Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

## Iz 89. zborovanja c. k. kmetijske družbe štajerske.

Po glavnem tajniku F. Juwanu.

(„Gosp. glasnik.“)

(Konec.)

Predlog podružnice Bruck, da se imajo po prodaji kmetijski posestev poslopja za stanovanje in gospodarstvo ohraniti, spet jasno kaže na potrebo zakona o nedeljnosti kmetijskih posestev ter da se ohranijo še nadalje kmetijstvu. Veliike važnosti je tudi predlog podružnice Kumberg, glede omejitve zlorabljalčnosti in izmogajočih kartelov postavnim potom.

Izmed predlogov glede izobrazbe in pouka imajo važnost predlogi podružnic: Voitsberg, Mestinja, Hartberg in Ivanjkovci, da se uvede kmetijski nadaljevalni pouk na ljudskih šolah, da se uvedejo gospodinski tečaji in da se naglaša kmetijski pouk na učiteljiščih in uvede vinarstvo na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob južni železnični. Radi nadaljevanja kmetijskega rednega pouka je osrednji odbor že lansko leto naredil tozadnevine potrebne korake pri deželnem odboru, radi gospodinskih tečajev je zadeva že napeljana pri vladu in pri deželnem odboru. Naglaša se čim dalje bolj tudi kmetijski pouk na učiteljiščih.

V poglavju glede delavskih moči imata predloga podružnice Voitsberg in Feldbach važnost, ki naglašata: posredovanje in izobrazbo osebja, ki glešta živino, ter nagrade za pridne in zveste nslužbene od strani države, dežele, okrajev in občin ter službodajcev.

Pri subvencijskih prašanjih je bilo 11 predlogov, zlasti glede enakomerne razdelitve izrednega kredita z ozirom na živinorejo; zvišanje podpor pri nakupu telic, razdelitev podpor kmetovalcem edino le po kmetijski družbi, zvišanje podpor pri melijoracijah, izvršenih po posameznikih, razširjenje podpor pri stabilizacijah (utrditvah) plazov in razširjanju (planiranju) zemlje, pri vlepjavah vodovodov, nakupu umetnih gnojil, bakrene galice, deteljnega in travnega semena.

Med vprašanji glede vinoreje in sadjere je velike važnosti predlog o določitvi najpriporočljivejših trtnih vrst na raznih podlagah v raznih tleh; predlog glede brezplačne razdelitve sadnega dreva se ni sprejel.

Zivinozdravniško prašanje je stalo na čelu 15 pred-

logov; to je znamenje, da potreba živinozdravniškega moči postaja čim dalje bolj občutna. V predlogu so v glaglašila potreba živinozdravniškega pouka v smislu in nižjih učiteljic (živinozdravniški pomočniki), prabi al gospodarji naj bi se v tečajih izvezbal vsaj delovanje za prvo silo; predlogi so se stavili nadalje o razdejajočih zatiranju raznih kužnih bolezni, glede odskočenja pri padli živini za šumečim prisadom, o premalih pregledovanjih živine in s tem spojenih stroškov, kjer je o preuredivti konjederstva; z vsemi tozadnimi predlogi in se tekmo leta bavil osrednji odbor.

Pri 89 občenem zboru se je pravilki začelo in v šati prsašanje in stremljenje po koliko mogoče čas nakupu kmetijskih strojev. Zastopnik admontske paglovice dr. Schuppli je razkaval tabelo, iz katere je bilo vidno, da so kmetijski stroji najdražji v Avstriji, delajo dvakrat dražji, nego v Nemčiji, Švici ter ostalem tržnem. V sporazumljenu z drugodeželnimi kmetijskimi korporacijami se bo osrednji odbor s tem ukvarjan skupšči stvari priti na ta način v okom.

Kmetijska podružnica Sv. Marjeta pri Možgov je stavila predlog, da se dela na to, da vzajemno in rovalnica proti ogaju sprejme in zavaruje vinogradi proti poškodbam vinogradov po toči, tudi če niso v medži. Med železniškimi prsašnji je bil med drugimi predlog podružnice Ivanjkovske radi pospešitve poštanja železnic med Ljutomerom in Ormožom.

Podružnica Bruck o. M. je stavila tudi letos vrsto predlogov, ki segajo globoko v narodnogospodarski razvoj, ter olajšajo, če se izvedejo, stališče predlogov in konzumentov za kmetijske pridelke; tako predlogi se morejo rešiti edino postavljajočim predlogom, kar se bo delalo v osrednjem odboru sporazum vsemi avstrijskimi gospodarskimi korporacijami.

**SUKNA** in modno blago za gospode in gospodarje priporoča izvozna hisa 140  
**Prokop Skorkovsky in sin** v Humpolci na Češkem.  
Vzorci na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodarske oblačilne.

**Zakaj pešajo tu in tam novinne vinogradi?**  
(Nadaljevanje.)

V mnogih slučajih je vzrok pešanju novih v Vinogradov slab sedežni material, kajti umevno je, da stranske zaraščeni cepljenici ali eonstransko vkoreniti ali celo od orgev obglodani sedežni ne dado trpežnih nasadov, kakor pa lepo zaraščena, dobro vinnjena, sveža, zdrava, skrbno izbrana roba. Zato je bolje saditi dobro, četudi draga, kakor pa slabo, se bilo blago.

Kdor je primoran trsne sedeže kupovati, jih kupuje le pri domačih, zaupanja vrednih trsnčarjev in tvrdkrah, o katerih zanesljivosti se lahko vsak čas peneri pri domačih strokovnjakih. Znani so mi slučaji, da naročnici Štajerci trsje na Kranjskem, v vippavskem okraju in so doobili tam štajersko trsje, trsje, ki se je po pralno v bližini naročnikov, kateri bi ga bili lahko dobiti od pridelovalcev domačinov ne le cene, ampak tudi bolj svežem, torej boljšem stanu, kajti pri večrati je važenem in prekladanem trsu lahko trpe korenine, le so precej občutljivi proti vetru, solncu in mrazu. Zaradi ne kupujmo sedeže od tujih nepoznanih barantančev, tudi, aki so lahko preskrbimo potrebne trsje. Navadno imajo taki barantanči vse zahtevane vrste in vse zahtevnih podlagah, tudi če jih nimajo.

Čim svežeje trsje sadimo, tem sigurnej je uspev. Pridelovalci trsja naj torej pri izkapanju in pri dreniranjih pažijo strogo na to, da niso trte, posebno korenine izpostavljene vetru, solncu ali pa mrazu. To naj vzamejo za pridelovanje trsnih sedežev le dobro zorelo, zdravo podlago in cepiče. Slabo dozorel, od poškodovan in od raznih bolezni napaden material je slab prirasteck in nestanovite sedeže.

Trsnčarji, ki ne računajo samo na hipen dobitek, temveč ki si žele trajni zaslužek, morajo svojim obiskovalcem postreči s tako robo, da so ti v vsakem času podočakovani z zadovoljstvom tudi v poznejših letih. S takim postopom se pridobi imajo v privabijo novi odjemalci.

V krajih, kjer si pomagajo vinogradniki z zelenocepiljenjem, je mnogokrat opažati, da nekateri obiskovalci na podlagah vse listje meneč, da vsled te meneče zelenocepiljeni hitreje in bolje zore. To je pa le reden deželev; v istini se doseže s takim ravnjanjem ravno sprotno. Obrana podlaga dobi sicer hitreje lesnatno grano in zacetne, t. j. zaostane v rasti in zorenje neobhodno potrebuje. Obiranje listja na zelenocepiljenih trsje, pač napaka, ki tudi povzroča prerno pešanje in narančne nasadove.

Pri poznejšo nepopoljno negovanje vodske, aranakor n. pr. nezadostno gnojenje, nepravilno in nepravilno izvirovanje raznih vinogradnih del, nikakor pa prepovrnja obrambu proti raznim trsnim boleznim in nasadov.

Posede slabe oskrbe se kažejo pri cepljenjih z avtirankah veliko bolj, kakor so se kazale prej pri domačih. Ista množina gnoja, ki je prej zadostovala v smislu goricah, ne zadostuje sedaj vedno v novih nasadih, tudi je treba večkrat in močneje gnojiti in kakor že rečeno, v tem, kjer je podlaga Riparija. Zato se pa dobro oskrbovanih novih nasadov primeroma tudi množično pridelati, nego se je pridelalo v stare gorice.

Neobhodno potrebno je tudi, da se raznimi vinogradni opravila, kakor: kop, rezatva, opletev, vez, pisanje

## Gotovo govejo juho

najfinješega okusa dajo

**MAGGI JEVE** kocke



à 5 h

Pazite natanko na ime MAGGI in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke ne izvirajo od firme MAGGI.

391

Ali imate bolečine? Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Ali ste si vsled prehlajenja, prepila kaj pridobili? Poskusite vendar bolečine odstranijoče, ozdravljajoče, ostanjevalne in zdravilne. Čeprav je Fellerjev fluid zdravil, Elsa fluid. To je res dobro! To ni samo reklama! Poskusni tucat 5 K franko. Izdelovatelj samo apoteker Feller v Stubiči, Elsa Platz Nr. 241 (Hrvatska).

ke po-  
se je  
ednjih  
aktični  
ma in  
ih na-  
odnine  
reditvi  
kakor  
redlogi  
nagla-  
cenem  
odruži-  
je raz-  
leoma  
in no-  
jiskimi  
jal ter  
ganchi  
zava-  
adnike  
člani  
ti tudi  
podalj-  
s celo  
podar-  
produ-  
vsi ti  
potom,  
mno s

pravočasno in pravilo vse.  
Pri prvi kopi, naj se ta že vrši v pozni jeseni, po-  
simbi ali pa v zgodnjem pomladu, je gladko odrezati vse  
ugone, takoimenovane rosne korenine, to so tiste, ki  
pridejo iz ceplja in pa iz prvega kolena na podlagi pod  
cepljenim mestom. Pri mladih trah, posebno v dobrini  
semji se zgornje korenine precej močno razvijajo; tu  
pa je treba preveč čase celo dvakrat na leto, recimo pri  
pri v tretji kopi odstranjevati. Kjer se to delo zanemari,  
tam se ne morejo vzročne korenine dovolj okre-  
pi in časoma sploh odpruhnijo; trs stoji sedaj na slabih  
toga in je manj trpežen. Neredkokrat, posebno pri  
pregoboku sajenih trah odmrje tudi podlaga, aka se  
skrbno ne odreže zgornjih korenin in ker živi v tem  
mestu na koreninah, ki poženejo iz ceplja, podleže  
v kratek trti uši. Iz navedenega je razvidno, da je  
pravočasno gladko odrezavanje rosnih t. j. zgornjih ko-  
renin v novih nasadih še veliko bolj važno opravilo,  
kot je to bilo v stareh goricah; najmanj polovica slu-  
dje pesanja je pripisovati zanemarjenju tega dela.

(Naprek prihodnjic!)

## Jako koristno

ako ne zmanjka v otroški sobi nikdar Scottove emulzije. Mali jemljejo smetanasti preparat radi, dostikrat celo tako radovljeno, da sami zanj prosijo.



## SCOTTOVA EMULZIJA

je prav izbrano sredstvo za izboljšanje

## pri kašlju

mnogokrat preiskušeno varstveno sredstvo proti ved-  
nemu prehlajenju naših malih.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka "Scott"  
ki je že čez 35 let vpeljana in ki jamči za dobroto ter vpliv.  
Cena originalne steklenice 2 K 50 h. — Se prodaja v vseh apo-  
tekah.

28

## Knjigovost in umetnost.

Österr. Ratgeber für Kleintierzucht,  
Obst- und Gartenbau" (V. letnik, 1. štv.) obsegata  
prav zanimive članke o "poklicu psa", "preranem in pre-  
sorem valjenju", o "duclair-raci", o "reji in poginjenju  
šancev", nadalje celo vrsto zanimivih črtic o polju,  
adonosniku in vrtu. Priporočamo ta izvrstni strokovni  
prav toplo. Naslov: Verlag des "Ratgebers für  
Kleintierzucht", Freudenthal, Österr. Schlesien. Cena za  
eto leto 5 kron. Poizkusne številke zastonj in franko.

Soleno zdravljenje. Sprejeli smo od založniške  
ime Edmund Demme, Leipzig, dve knjižici: 1. Willst  
tu gesund werden? (Cena 0.30 markov). 2. Wie ich  
sich selbst wieder jung mache im Alter von 60  
Jahren. (Cena 0.30 m.). Knjige razpravljajo o zanimivem  
času novega zdravljenja brez zdravil s pametnim živ-  
jejanjem, zrakom in soncem. Priporočamo!

## Listnica uredništva.

"Narodni list". Nesramne Vaše opazke o našem uredniku  
so bodoče konečno tudi pneumevitne postale. Lesničar in Spindler  
si se varujejo, osebnih napadov, ker bi ju znali kdo na lastno pre-  
čelo in sedanjost opozarjati. Tudi infamija take vrste ne bode  
zankniki "narodni stranki", ki je gotovim nezmožnim osebcem  
molna krava, pomagalna! K. L. — Doberna: O Vaši zadevi  
pa pisali po natančnih podatkih. Torej prosimo malo potropljenja!  
— Jesenske Prevec gradiva! Kame pa pridemo z listom, ako po-  
tromo le za eno občino toliko prostora. Redko streljati, ali dobro  
smrčiti. Pozdrav! — K. S. Ribnica, Štaj. Vi lahko protestirate  
nikejšo v tudi nukaskorih groženj se ne bojimo. Mi  
tako klape nobene stranke, ne judov in ne kapitalistov. Ali pi-  
tomo tako, kakor koristi pretežni večini naših čtitev, je  
ki kmetom. Izbrisali smo Vas torej iz vrste naših narodnikov!  
— Tega! — Vodopivec, Trst: Zadeva je preosebna in nima za  
vsem pomena, kaj družega! — M. W. Karcevina pri Ptaju: Ob  
zadovoljnosti porabimo morda! — Gorica p. Oplotnik: Preoseb-  
no brez stvarnega jedra. Kaj družega! Starce bave vendar niso  
potrebiti za resni list! — Maribor. Vi ste zahrnitni slepar,  
ter posjeti v obruške, brez ki se upali pod svojo  
čutno karlo podpisala. Povejte nam ime! Sicer pa takci  
zadovoljni kleneti res v našo stranko ne slišijo; Vi spadate k kle-  
stitev!

Trg Lemberg: Stvar je preosebna in nima za  
vsem pomena, kaj družega! — Frau Dr. K. R. — Ob  
zadovoljnosti porabimo morda! — Gorica p. Oplotnik: Preoseb-  
no brez stvarnega jedra. Kaj družega! Starce bave vendar niso  
potrebiti za resni list! — Maribor. Vi ste zahrnitni slepar,  
ter posjeti v obruške, brez ki se upali pod svojo  
čutno karlo podpisala. Povejte nam ime! Sicer pa takci  
zadovoljni kleneti res v našo stranko ne slišijo; Vi spadate k kle-  
stitev!

Največji trijumf življenja je vsekakor dobro zdravje. Zdrav  
zdravje, veselje do življenja in krepkost so zatradi, ki se jih  
vam na vsako ceno obdržati. Temu cilju služi najbolje "Nutrigent",  
ki v vseh ozira pomaga. Nutrigen-podjetje v Budimpešti, VII.  
Kisbér utca 16, odd. 175 poslije na zahtevo popolnoma zastonj  
poznamo v podobe na Nutrigent.

Vsakemu botru ali botrici priporočamo, naj se pri nakupu  
ur in zlatini za sv. birmo obrne na starozzano firmo Max Böhnel,  
Dunaj, IV., Margaretenstrasse 27/28, ki pošilja na zahtevo svoj  
cenik s 5000 podobnimi zastoni in franko.

## Loterijske številke.

Gradec, dne 27. aprila: 57, 1, 22, 67, 9.  
Trst, dne 5. maja: 17, 9, 27, 20, 72.

## Tržna poročila

Ptuj, tedenski sejem dne 4. maja 1912.

| Vrsta                   | Mera in teža                           | Sred. cena |
|-------------------------|--|------------|
|                         | K                                      | vin        |
| Pšenica                 | 50 kil                                 | 12 —       |
| Rž                      | 50 kil                                 | 10 60      |
| Ječmen                  | 50 kil                                 | 11 80      |
| Oves                    | 50 kil                                 | 11 50      |
| Koruza                  | 50 kil                                 | 11 50      |
| Proso                   | 50 kil                                 | 11 90      |
| Ajda                    | 50 kil                                 | 11 50      |
| Krompir                 | 50 kil                                 | 4 —        |
| Fižol                   | 50 kil <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | — —        |
| Leča                    | 1 kilo                                 | 90         |
| Grah                    | 1 kilo                                 | 80         |
| Kaša                    | 1 liter                                | 30         |
| Pšenični gris           | 1 kilo                                 | 48         |
| Riž                     | 1 kilo                                 | 50         |
| Sladkor                 | 1 kilo <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | 1 08       |
| Češljje                 | 1 kilo                                 | 1 10       |
| Cebula (luk)            | 1 kilo                                 | 30         |
| Kitmel                  | 1 kilo                                 | 1 —        |
| Brinjeve jagode         | 1 kilo                                 | 1 —        |
| Hren                    | 1 kilo                                 | 1 10       |
| Zelenjava               | 1 kilo                                 | 60         |
| Ustna moka              | 1 kilo <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | 40         |
| Moka za žemlje          | 1 kilo <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | 38         |
| Polentna moka           | 1 kilo                                 | 32         |
| Goveje maslo            | 1 kilo                                 | 2 80       |
| Svinjska mast           | 1 kilo                                 | 1 90       |
| Špeh frišni             | 1 kilo                                 | 1 70       |
| Špeh okajeni            | 1 kilo                                 | 2 10       |
| Žmavce                  | 1 kilo                                 | 2 —        |
| Sol                     | 1 kilo                                 | 26         |
| Surovo maslo            | 1 kilo                                 | 3 —        |
| Sir, štaferski          | 1 kilo                                 | 3 —        |
| Jajca                   | 32 kom.                                | 2 —        |
| Goveje meso             | 1 kilo <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | 1 80       |
| Teleće meso             | 1 kilo <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | 1 80       |
| Mlado svinjsko meso     | 1 kilo <sup>od</sup><br><sub>do</sub>  | 1 90       |
| Drevesno olje           | 1 kilo                                 | 1 80       |
| Rips olje               | 1 kilo                                 | 80         |
| Sveče, steklo           | 1 kilo                                 | 84         |
| Milo navadno            | 1 kilo                                 | 64         |
| Žganje                  | 1 liter                                | 1 —        |
| Pivo                    | 1 liter                                | 44         |
| Vinski jesih            | 1 liter                                | 40         |
| Mleko, frišno           | 1 liter                                | 22         |
| Mleko brez smetane      | 1 liter                                | 18         |
| Les, trdi, meter dolgi  | 1 kub. met.                            | 9          |
| Les, mehki, meter dolgi | 1 kub. met.                            | 7          |
| Lesni ogelj trdi        | hektoilitri                            | 2 —        |
|                         |  | 1 80       |
| Premog (Steinkohle)     | 100 kil <sup>od</sup><br><sub>do</sub> | 3 60       |
| Mrva                    | 50 k. <sup>od</sup><br><sub>do</sub>   | 3 80       |
| Slama (Lager)           | 50 kil                                 | 3 20       |
| Slama (strelja)         | 50 kil                                 | 2 40       |
| Zelje,                  | 1 glava                                | — —        |

Mestni urad ptujski, dne 8. maja 1912.



## Mlečnate juhe, kaše, kruh, kakes, sadje in mleko

so jedila, s katerimi se spravi slike otroke  
v kreplki razvitek. Meso in sestavljenja jedila nimajo za  
otroški organizem tisti vrednosti, ki se jim jo mnogokrat  
prišteva.

Dajajte otrokom vsak dan **pudding** iz dra. Oetker  
pudding prška 12 h na narejene iz mleka in sladkorja, z  
sadjem ali sadnim sokom, nadalje kolace in močnate  
jedi z dra. Oetker prškom za pecivo, in začudili se bo-  
nate nad ugodnimi uspehi. Dra. Oetker preparati se dobijo  
povzroč s receptnimi knjižicami. Literaturo razposilja tudi  
direktно zastonj in poštne prste. 1095

dr. A. Oetker, Baden-Dunaj.

Pazite, da dobite le pristne izdelke dra. Oetker.



## V HIPU

382



Kron 90. 36

pridobili so si moji Herbst-  
kolesi svet. Motor-kolesi, si-  
valni stroji, gramofoni, žepne  
lampe, Feuerzeugi.

Najcenejši nakupni vir za po-  
trebne kolesa.

Slavhi K 8 —, mantelinji K  
4-20, gorski mantelinji K 5-50,  
lampi K 2-30, pumpa 60 vin.,  
sedlo K 3-90, francozi 40 vin.,  
grifi 30 vin., pedali K 3-  
verige K 8 —, vzonci od 38  
vin. naprek.

Krasni cenik 1911.

GEOR HEBST  
Dunaj VI., Mariahilferstr. I/W,  
Tiefparterre.



Ali potrebujete orodje?

Dobi revolverji od K 5 —  
Avtomatični repet.

pistole kal. 6.85

mm od — od K 36 —

Finj flobert-tešnji od K 8-35

Cene puške za lov in šajke v  
najvišji kakovosti.

Werndl. infant. puške skoraj  
nové K 7-50. Take odrezane v  
obliku karabinerja za kroglo  
100/200 korakov K 12 —, za  
šrot (kal. 28) po K 13-50. Pi-  
šite takoj po ceniku 1 (brez  
plačila) na strogo oredja  
fabrike orodja A. ANTONITSCH  
v Borovljah 41 (Koroško).

276

## Zaslужek!!

2-4 K na dan in stalno skozi  
prevzelje lahke štrikarje doma.  
Edino moja mašina za hitro  
štrikanje "Patenthebel" ima  
izkušene jeklene dele, štrika  
zanesljiv, nogavice, modne in  
športne izdelke. Predznam, nepo-  
trebno. Podak zastonj. Odda-  
jenost nič ne storí. Troški  
mali. Pisemna garancija, trajne  
službe. Nedvinska eksistencija.  
Prospekt zastonj. Podjetje za  
pospeševanje domačega dela,  
trg sodn. protokol. Karl Wolf,  
Dunaj, Mariahilf, Nekengasse  
1/06.

## Zdravega, krepkega

## učenja

z dobrimi šolskimi spricvali-  
zmožnega nemščine in slo-  
vensčine, sprejme E. J. Strauss,  
trgovina z manufakto, spe-  
cerijo in zelenjem, Velikovec  
(Koroško). 349

## Reparature na šival- nih strojih

izvrsijo se v naši delavnici  
hitro v strokovnasko. Singer  
Co., a.k.c. dr. za šivalne stroje,  
Ptuj, Hauptplatz 1. Največje  
in najstarejše podjetje za ši-  
valne stroje. Na vprašanja  
vsako začeljeno pojasmnilo.  
Muštri štrikanja in šivanja za-  
stojni in franko. 368

## Širi tedne na poizkus

in vlogo razposilja svoja pri-  
znanata kolesa marca  
"Bohème" in garantirati pi-  
smeno za dobro delo in materi-  
jal. — Reparature in deli  
najcenejše. Zaupljivim osebam  
ugodne plačila, pogoj. F. Dušek,  
tovarna koles Opěno na drž.  
zel. 2022 (Česko). Ilustrirani  
cenik zastonj. 155



## Dobre idoča gostilna

v ravnom kraju, za veliko  
cesto, edina v vasi, s poseb-  
vom vred, obstoječe iz njiv,  
trdnika in gozd, dobro gospo-  
darsko poslopje je za prodati.  
Cena 7400 Kron. Naslov:  
R. Eitelsweis, Post Studenitz b.  
Pöltschach, postlagernd. 332

Višjega štabnega zdravnika in  
fizika dr. Schmidha znamenito

## olje za služ

odstrani hitro in temeljito na-  
stalo gluhoto, tečenje iz uses-  
tumje, po ušesih in naglu-  
host tudi ako je že zastaran. Stekljenica stane 2 gld. z navo-  
dilom o uporabi. Dobiva se  
samo v lekarni. 105

Apotheke, Zur goldenen Sonne,  
Jakominplatz 24, Gradec.

## Gostilna in kovačija,

ve zidanou in s ciglom krito,  
vse zidanou in dobrem stanu;  
kovačica je sposobna za vsakega  
obrtnika, tudi za trgovca;

kdo želi kupiti, se naj oglaši  
pri Simunu Belšak, gostilnici  
v Dornavi, pošta Moškanjci. 394

Kolarski učenec

se takoj sprejme v uk, po-  
sebno kateri ima veselje, da  
nemško naučiti, pri Franu  
Lenart, kolarski mojster, Bibis-  
wald. 396

V najem se da prostorna  
vila

z vrtom, tik velike ceste, pol  
ure od mesta Ptuja, 3 minute  
do farne cerkve, pripravna za  
boljšega pensionista, ali du-  
hovnika v pokoju. Ako pa kdo  
želi kupiti, se tudi proda. Več  
pove in prijaznosti Oswald  
Miggitsch v Hajdina pri Ptuju.

## Dekle za iztoč (Schankmädchen)

za prodajo zganja se sprejme.  
Predstavljaj naj se pri: Franz  
Hutter v Ptaju. 397

## Plemska svinja

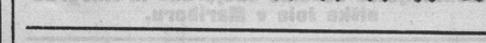
z 9 štiri tedne starimi, zdra-  
vimi mladimi in en **sod** za  
10 polvognjakov se poceni  
proda. Pisma pod  
"Preiswert 150" poste restante,  
Maribor. 340

## Jako dobra puška za le 12 kron!

Posiljam Werndl. inf. puške  
model 67/77 prenarejene za  
Lankaster-srot-patrone, najfin.  
kal. 28, z zavojem za le  
12 kron. Te cene puške so  
izredno priljubljene. Garant.  
izborni strel. Vsak dan po-  
hvalna priznanja. Naročite  
tako pri Friedr. Ogris, puškar  
Sv. Marjeta v Rožu, Koroško.

!!! 500 kron !!!

Vam plačam, ako Vaša kurja  
ocesa, bradavice, rogozo kožo  
moje "Wurzelvertiger Ria-  
mazilo" v 3 dneh brez bolečin  
ne odpravi. Cena 1 piksera z  
garancijskim pismom 1 krono.  
Kemény, Kašova (Kaschau)  
I. poštni predel 12/234, Ogrsko).



## Neprijetne lasi

v obrazu, na rokah, odpravi tekom 5 minut

dra. A. RIX „Haarentferner“

Neškodljivi, sigurni uspeh. Ena doza zadostuje.

Razpoložljatev strogo diskretna. 379

Kos. dr. A. RIX labor. DUNAJ, IX., Berggasse 17/K.

**Mizarski učenec** 388  
ki je že pri očetu delal, isče službo. Več se izve pri upravi „Štajerje.“

**Služkinja** 391  
za kuhinjo in domače delo se sprejme pri g. Jeglitsch, Račje (Kranichsfeld).

**Malo posestvo** 387  
pol ure od mesta Celja, zraven starega grada, okoli tri četrti jaha veliko, vinograd, vrt in sadovniki, redi se 1 koza in 1 svinja, dvojno novo zidanjo poslopje s tremi mali sobami, kuhinjo, kletjo in drvarnicijo, se za 3000 K proda. Več pove Jost, Schlossberg 46, Celje.

**Malo posestvo** 384  
pol ure od mesta Celja se takoj prodaja. Obstojni hiše, svinjskega hleva in prese, enega orala zemlje s sadovnikom, vinogradom in njivo, vse prav roditvino. Več se izve pri F. Gratschner, Celje, Grazergasse Nr. 6.

**Pozor!** 380  
Kupci gostiln in posestev. Imam več vsakovrstnih posestev in dobro idočih gostiln pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji in po nizki ceni za prodato. Franz Petelin, Zgornja Polškava pri Pragerskem.

## Zahtevajte brezplačno ilustrovani katalog št. 293 a o mlatilnih strojih

z „ringsmirlagri“ za promet z roko, gepeljnom ali motorjem



### gepelj-strojih

za živino,

**kosnih strojih** za travo, deteljo, žitje, obrača za seno (Heuwender) za seno in žetvenih grabljah, čiščilnih mlinih za žitje, trerijih, reberljih za koruzo, o strojih za rezanje krme, za rezanje repe, šrot-mlinih in o vseh drugih kmetijskih strojih najnovejše, odlikovane konstrukcije od

### Ph. Mayfarth & Co.

tovarne kmetijskih mašin, železne livarne in parna kladiva

Dunaj II.I., Taborstrasse št. 71.

Etabl. 1872.

1500 delavev

Mnogo povečani, najmoderneje urejeni fabrični etablissement. Premiran z nad 700 dorikit.

Išče se naprej-prodajalec in zastopnik.

392

## RAZGLAS.

**Na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru** se vrši v času od 10. do včetvi 15. junija **poletni tečaj za sadjarstvo in vinogradništvo** ter istotako **tečaj za viničarje**. V prvem se bodo poletna dela v vinogradništvu in sadjarstvu ter boj proti škodljivcem teoretično in praktično predstavljalo, drugačen namen pa je zlasti praktična izgoja udeležencev.

Število udeležencev sadjarskega in vinogradniškega tečaja je skupaj z od deželnega šolskega sveta poslanimi učnimi osebam določeno z 40, ono viničarskega tečaja z 20.

Područni denar se ne dviga.

Udeleženci viničarskega tečaja zamorejo po razmerju danih sredstev podporo dobiti. Ako se zanje potegujejo, morajo to izrecno omeniti in obenem od občinskega predstojnika potrditi pustiti:

1. da so sami revni posestniki;
2. na očetovem posestvu delajoči sinovi takih, ali
3. viničarji takih posestnikov.

To potrdilo treba je že naznanilu k tečaju priložiti; obenem je treba omeniti starost.

Prosilici za spremem, ki se ne potegujejo za podporo, naj to na naznanili posebej omenijo.

Theoretični podrek za tečaj za vinogradništvo in sadjarstvo prične dne 10. junija 1912, dopoldne ob 9. uri; udeleženci viničarskega tečaja se morajo istega dne ob 8 urah tukaj oglašiti.

Naznanila treba je do 31. maja na podpisano mesto vposlati.

**Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.**

## 10.000 cepljenih trt

imam za prodati, najfinješe vrste (kakor Silvanec zeleni, Muškat-Silvanec, Traminec, Muskat, Rulendec, Španol beli in rdeči, Laški rizling, Izabela, beli Rapol, Kralevina in več drugih), vse z lepimi koreninami in dobro zarašeno, po nizki ceni od 12 do 15 K za 100 komadov, posiljam na vse kraje po posti in zelenicni od 25 k. naprej. Imam tudi raznouvrščna viničarska vina in jih posiljam po 56 litrov naprej; cena po dogovoru. Se priporočam za obilna naročila Josip Cotté, trnčičar v vinogradnik, Vrhpolje pri Lipnici (Kranjsko).

## Vozički za otroke



(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 13, 16, 20, 24, 30, 35, 40–50 K. Cene so nizke, vozički so lčno in močno izdelani. Pisemnem naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

266

[BRATJE] SLAWITSCH, trgovina v PTUJU.

A I 91/12

8

## Prostovoljna sodnijska razprodaja posesti.

Od c. kr. okrajne sodnije v Ptiju se bode po načrti dedinje za dne 20. marca 1912 umrl Ano Merc v Novivasi p. P. sledete posesti javno razprodalo:

I. E. št. 51, k. o. Novivas p. P. za izkljenco ceno 2709 K 10 h s parcelami: stavbena st. 47/1 s stanovanjem in gospodarskim poslopjem e. št. 40, parcele paše št. 335/11 in 355/14, parcele njiv štev. 335/12 in parcele vrtu št. 335/13.

II. E. št. 220, k. o. Ragozica za izkljenco ceno 1010 K 85 h s parcelami štev. 296/1 in 297 njive.

Vsako posest se posebej razproda, oziroma posamezne parcele posebej.

Skupaj s posest e. št. 51, k. o. Novivas in že v ceni 2709 K 10 h vračenjen, se proda obenem: 1 „Samenreiter“, 2 žagi (Zugsägen), 1 Šajtrgo, 1 sekira (Kreuzhache), 1 botih, 1 sod (Eimer), 1 kopač, 2 kisti, 1 „Brodmulde“, 1 vile za mrvo, 1 grabilo, kuhinjsko orodje, 1 rešet, 1 nudelbret, nekaj krme, 1 ročni mlini, 1 sekira za drva, 1 miza, 2 klopi, nekaj steklenic, 1 ročna žaga, nekaj stelje, 1 lojtro in še 2 klopi.

Razprodaja se vrši dne **28. maja 1912 dopoldne ob 10. uri** pri c. k. okrajni sodnji v Ptiju, soba št. 16.

Ponudbe pod izkljenco ceno se ne sprejmejo. Razprodajalni izkupek je s 5% obresti od dneva razprodaje do 1. julija 1912 pri sodnji plačati.

Prodajalka si je pridržala, da tekom 8 dni izjavi, da nakup odkloni.

Pogoji glede terminov in kraja plačila itd. se lahko pri c. kr. okrajni sodnji Ptuj, soba št. 13 vpočledajo.

C. kr. okrajna sodnja Ptuj, odd. I, dne 29. aprila 1912.

386

(Podpis).

Kdor ima malo delavskih moči, naj naroči po povzetju

**Heindl-plug**  
iz železa in jekla, za le 40 krov, ki je obenem „Häufelpflug“ in ki prihrani 2/3 ročnega dela v koruzi, krompirju, repi, vinu itd., pri

**AUGUST SCHMIDT, Judendorf bei Graz.**

## Pet vinarjev stane poizkusna doza Nutrigena,

t. j. toliko stane dopisnica, s katero lahko od nas poizkusno dozo Nutrigena zahtevate. Poleg tega dobite še zanimivo knjigo, iz katere izpostavite pravne temeljne principe izreke. Svetovnoznan Nutrigen, ki se ga v sledi njegovih lastnosti že dolgo kralje redilnih sredstev imenuje, obstoji iz naplementirjevih, za okrepanje organisma služebnih redilnih sredstev; njegovo dobro in absolutno neškodljivost dokazujejo potrjene kemične analize.

Doslej se je na Avstro-Ogrskem 250.000 doz Nutrigena porabil, kar pa najbolje nedoseženo dobro in neomejeno prahljubljenost tega redilnega sredstva dokazuje. Zahtevajte torej gratis-poizkušnjo Nutrigena in zahtevajte obenem gratis in franko zanimivo knjigo. Ta izredna ponudba ima le kratek čas veljavno.

**Nutrigen-podjetje, Budimpešta VII., Elisabethring 16, odd. 175.**

Št. VII 16983 12.

381

## RAZGLAS.

Za dne 1. julija 1912 pričenši polletni tečaj na deželni podkvarški šoli v Gradcu se bodo razdelilo na vredne in revne podkvarške kovače 10 deželnih štipendij à 100 krov s pro-

**Motorji**  
za surove olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1½, vinarja za uro in konjsko moč. Bencin-, petrolin- in bencol-motorji ležijo v stoječi konstrukciji od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč.

J. Warchałowski

Dunaj III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI. Váci körút 37.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

75

stim stanovanjem po razmerju prostora du, nadalje od večih okrajnih zastopane štipendije istotako po 100 krov.

Pogoji so:

Starost najmanje 18 let, zdravje in telesni razvitek, domovinska pravica naškem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in manje 2 letna raba kot podkvarški kovač.

Poleg tega se mora vsak proslediti reverza zavezati, da bode po absoluiranju podkvarškega obrta najmanje 3 leta v okraju, od katere dobil štipendij, kot mojster ali pomoci vrševal.

**Prošnje je nasloviti na deželni odbrati** dati jim je reverz, krstni in domovinski učno pismo, zdravstvena in šolska spodelavščina, knjižico, spričevalo o premožnosti; **vposlati je te prošnje do najmanje 1. junija 1912 na direkcijo deželne podšole** (Direktion der Landesbauernschule) **Gradec.**

Taki podkvarški kovači, ki se ne jejo za štipendijo in bi se vendar radi tečaja, se morajo pod dokazilom starosti 18 let, 2 letne porabe kot kovačnik, dobre ljudsko-šolske izobrazbe predložitvijo učnega pisma ter delavske najkasneje v prvih 3 dneh tečaja pri zavodu oglašiti.

Gradec, 29. aprila 1912.

Od štaj. dež.

Št. 100/12

6

## Razprodajalni edikti

Na zahtevo šparkase d. k. komorne Ptuja, zastopanega po dru. Avgusto pl. kiju, se vrši dne **15. junija 1912 dopoldne ob 10. uri** na lici mesta v sv. Barbari v razprodaja posesti e. št. 80, k. o. Gm. obstoječi iz hiše št. 46, parcele njiv štev. 112/2 z nekaterimi hišami vred.

Posest, ki se bode razprodala je na 50 h, pohištvo na 86 K cenjeno.

Najmanjša ponudba znaša 6218 E

pod to svoto se razprodaja ne vrši.

Obenem dovoljeni razprodajalni posestove se tikoči spisi (izvlečki temeljnih pravov in hipotek ter katastra, censilni protokoli) od takih, ki bi radi kupili, pri spodaj sodnji, soba št. 2, med uradnimi urami vpogledajo.

Pravice, ki bi te razprodaje ne domorajo najkasneje v določenem razprodajnem terminu pred začetkom razprodaje pri naznamiti, ker bi se jih drugače glede sti ne moglo več vpoštovati.

O nadaljnjih dogodkih razprodajalnih stopanja se bode osebam, za katere so na posesti pravice ali bremena v temelju se bodo tekom razprodajalnega postopanja meljila, to le z nabitjem pri sodnji, saško ne stanujejo v okrožju spodaj sodnije in ako niso na sodniskem mestu nujnega pooblaščenca naznamite.

C. kr. okrajna sodnja Ptuj, trebuje odd. IV., 18. aprila 1912.

(Počat).

Ogenj !!

V ZA  
v dave

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerčeve užigalice“! Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptaju.

Trgovina

## Johann Koss Celje

na kolodvorskem prostoru

priprava za

### sveto birmo

Tročje gotove obleke vsake velikosti za fante in dekleta zelo po ceni.

Belo in sveto poceni voleno in perlino blago za dekleta, kakor tudi vence v šopke.

Za fante lepi poceni štof.

Postrežba zelo solidna.

314

Varstvena marka „Anker“

Liniment Capsici comp.

nadomestilo za

### anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrste in bolečine odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h. 140 h in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobri pristno do sredstvu.

Dr. Richter-jeva apotečka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razposilja se vsak dan.

### Gotove postelji

  
**Najboljša pomaska razprodaja!**  
**Ceno perje za postelj!**  
 1 kg. sivih sisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h;  
 1 kg najfinjših sneženo-belih, sisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flaura (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjši prsim 12 K. Ako se vzame še K, potem franko.  
**Gotove postelje**  
 iz krepega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tabest, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnimi blazinama, riska 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trdnim in flaminastim perjem za postelje 16 K; pol-danne 20 K; dane 24 K; posamezni tehtni 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se posluje po prejetju od 12 K najprej franko, izmenjava ali vrnitev franko dovoljeno. Kar se ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenzut Nr. 716, Šteko, (Štajerska). Čenik gratis in franko.

## Lepa stanovalna hiša

enonadstropna, na frekventnem prostoru, v izvrstnem stanju, tako primerna za trgovino, se poceni proda. Pojasnila daje le resnim reflektantom

**K. Magnet, Velikovec,**  
(Völkermarkt), Koroško.

361

### Pozor posestniki, za stavbo hiš!

Zagorsko lepo apno, Portland- in Romancement, traverze in stare „Eisenbahnsine“, opeka za streho in vse železne potrebščine se kupi po fabriški ceni in najceneje samo pri

363

**Hans Andraschitz**

tovarniška zaloga železa, cementa in apna v Mariboru.

Schmidplatz Nr. 4.

3

# Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena

leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.



### Ravnateljstvo.

Vstanovljena

leta

1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

## Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zalogo smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo

## Oženjeni „Lohner“

zmožen nemščine in slovenščine, za gospodarstvo na 18 oralov velikem vinogradu v Ljutomeru se išče za takoj ali pozneje. Lepo stanovanje, deputati in 90 krov mesečne plače. Ponudbe na upravo „Štajerca.“

372

špecerijskega blaga,

nadalje smodnika za lov in razstrele, cindzore ter predmete muncije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnuju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit itd. nadalje raffabast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah.

### Lepo posestvo na deželi,

okroglo 40 oralov izborne zemlje, v najboljši rasti, stanovalna hiša, veliko gospodarsko poslopje, moderni svinski hlevi, električna razsvetljjava in isti obrat mašin, krasni razgled, vodna moč se proda. Vprašanja na K. Magnet, Velikovec.

### Za lesne trgovce:

Posestvo na deželi z lesom, žago, milnom, par tisoč sadnih dreves, 50 oralov zemlje, se takoj proda. Pojasnila le resnim kupcem daje K. Magnet, Velikovec, Koroško.

### Kmetsko posestvo,

ki meri 60 oralov, z novimi zgradbami, 1 uro od Velikovec oddaljeno, tako lep gozd za podiatrati, se takoj proda. — Vprašanja na

K. Magnet, Velikovec (Völkermarkt), Koroško.

360

## Brata Slawitsch

v Ptaju

Franziskanerplatz in Ungartorgasse priporočata izvrste stivalne stroje (Nähmaschinen) po slediči ceni:

|  |            |
|--|------------|
| Singer A ročna mašina  | K 50—      |
| Singer A . K 60—   | 70—        |
| Dürkopp  |            |
| Singer . K 70—   | 90—        |
| Dürkopp  |            |
| Ringschiff   |            |
| za šivilje . K 130—  |            |
| Dürkopp  |            |
| Zentralbobbin  |            |
| za šivilje K 140—  |            |
| Dürkopp  |            |
| Ringenschiff   |            |
| za krojajoča K 160—  |            |
| Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil,   |            |
| Luxusausstattung .   | K 160—180— |
| Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarie .  | K 160—180— |
| Minerva A  |            |
| Minerva C za krojajoča in čevljarije .   | K 120—     |
| Howe C za krojajoča in čevljarije .  | K 160—     |
| Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (räle). | K 90—      |

Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

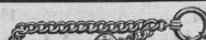
Cenik brezplačno.

5

### Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakold pa sme tudi sam oblati, spahati, i. t. d.



## Za birmo

Prava srebrna remura, e. kr puncirana z verižicami z lepo graviranim obložjem po sliki . K 8— z zlatimi robji . K 10— z dvojnim manteljonom . K 12— 14 kar. zlato . K 20— 3 leta garancije. Poslje po po-vzetju eksportna hiša ur in zlatnine

Max Böhnel,

Dunaj, IV.

Margaretenstr. Nr. 27/22.

Originalni fabriški cenik zastonj



Posebno priporočamo

## veliko trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru

zaradi njene solidnosti, uizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobri, kar kmet le potrebuje, naj si bode manufaktурno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, krvate, otročje vozičke, naboljne vence in trakove, z eno besedo vse.

Po zelo znižanih cenah!

## Ivan Berna

V Celju, Herrengasse štev. 6

Filijala Grazergasse štev. 15, in telefon štev. 87/VIII., telefon Herrengasse štev. 94/II., pripomoglo svojo bogato zalogu obvalj za pomladansko letno in simsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izberi. Pripomoglo tudi špecialistom prave gorske in lovške čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi opravila. Postrežba tečna, cene solidne. Zunanja narocila proti povzetju.

617

Kdor na deželi enega 343

## iskalca za vodne vire

(Wasserquellensucher)

za naprave vodnjakov in vodovodov potrebujete, naj piše na:

Johann Entschitsch, Leibnitz, Schmidtgasse štev. 8.

## POZOR!

Zagorjanško belo apno, Portland- in Roman-cement, opeka za zid, stresna opeka, traverze, železo za obkovanje, stavb in vozov, štedilniki (sparherd), dell sparherd, kotli, vlti in bakrene, krom, lopate, na fajneješ garancirane kose, ter vse druge vrste železnega blaga, najceneje pri.

Alois Matschek, Maribor, Triesterstrasse 25, poleg bolnišnice. 341

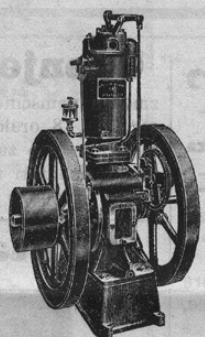
Vedno tudi velika zaloga najcenejših lesnih dil, lat stafelnov itd.

## Originalni „Deering“ Strojovalec!

Deering-erjev travokosilec

Laure-jeve patente plastne grabeje  
obračevalcev sana — grabeje za  
seno — najboljši izdelki več kot  
15% — ceneje kakor povsod drugje!

Stoječ! Ležeč!



Prevozen! Neprevozen!

Veleprima  
bakreni vitrijol  
(Kupfervitriol)  
ena kila 64 vinarjev  
le pri  
Ferd. Hartinger  
trgovina z deželnimi produkti  
MARIBOR, Tegetthoffstrasse 29. 303

Priznano dobro in ceno  
se dobi 185

rezano blago, perilo in obleke  
pri Adolfu Wesiak, Maribor, Draugasse št. 4.

SINGER  
„66“  
šivalni stroj 20. stoletja.  
Kupujte le v naših prodajalnah ali skozi  
naše agente.

Singer Co, akc. dr. za šivalne stroje  
Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred pesnetki! Vse od drugih prodajenih šivalnih strojev pod imenom »Singer« ponujani stroji so izdelani po imenu naših starejših sistemov, ki znaostjo v tajnosti, delozmožnosti in konstrukciji daleč za zadnini novejšimi sistemimi.

Na pr. vprašanja vsekakrat začeljeno pojasnilo!  
Vzoreci vezence, šivanja in stopanja zastonj in franko — Reparature vseke vrste se napravijo hitro in obračunajo najceneje.

## 1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dni z rabo Cara lasge povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je prizan balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povzročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospod po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumrlasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo da se vsled tega v jaksu krepko rast las. Za neškodljivost se garantira.

## Ako to ni res, plačamo

## 1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene in ki so Cara laške uspeha stiri tedne dolgo rabil.

Gospod Josef Silhany:

Veleganjena firma!

ker je moj priatelj z Vašim balzamom tekom 3 tednov lepo rast las.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Z velepoštovanjem

Josef Silhany, Erszefetvala, by



## Obs. diskretni zavoj.

prosim, da mi pošljete en paket Cara z 6 krom po povzetju.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslanji zavoj Cara zahvaljujem se iskreno. Rabim zdaj Vaš lasno sredstvo tekom 12 dni in sicer z dobrinami lasi ne izpadajo, marve postajajo debelejši in težji; tudi niso tako male, rasli, odkar sem pričel Vaš lasni balzam na moja brada postane brezvodno kreplejša kakor prej. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zato Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče bodočem to sredstvo vsem priporedal, ki imajo zanjo rabo. Zahvaljujem se.

O. V. M. Copenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko pošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 krom, dva zavoja 10 krom.

Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansk

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

## Razposiljalna hidama

za otroške vozičke, otroške postelje, športne vozove, da dr stole, želeno pohištvo, mesinkovo pohištvo, matraci in. Gotov po originalnih fabričnih cenah. Angl. voz od K 22-Princez-voz od K 36 — naprej. Voz (Kastenwagen) z velikim naprej. Otroške postelje (Gitterbetten), velike sestavne, Mesinkove postelje od K 90 — naprej. Sprejeti vsega. Najboljše po vsem svetu v vseh cenah, kako j vsej izbera! Najnižje cene!

L. Gerlach, Gradec, Joanneumring in L a

Ljudska kopelj mestnega  
kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldna.

1 kopelj z vročimi zrakom, „Brausebad“ z rjavo K - 60. To je K - 10.

## Peter Kostič-a naslednik

na glavnem trgu zraven apote

priporoča svojo zalogu: Otročjih igrač, vzdruž vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za Turči, za nakupovanje in za denar, toaletne redsalne in kadilne predmete. Razne stvari in javni npr. bestek, žlic, nože za žep in prave. S takoj pletarsko blago npr. korbe za potovanje vrst Razno blago iz stekla in porcelana, takoj v piskre, sklede, flaše, glaže in druge v to spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K.

## IZJAVIM

da je zanesljivo desinfekcijsko sredstvo  
v vsaki hiši potrebno. Za čiščenje ran,  
turov, za irigacijo pri damah, za desinfekcijo na bolniški postelji, za odpravo  
slabih duhov in potnih nog, je steklonica



## Lysoform

desinfekcijskega sredstva priznano najboljše. 133

Se dobi z navodilom za rabo v  
vsaki apoteki in drožeriji po 80 vinarjev  
v originalnih steklenicah. — Lysoform  
toaletno milo 1 kromo za en komad.

## Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K  
in tudi finejše sorte v  
velikem izbiru se dobiva v veliki trgovini

Johann Koss

CELJE

na kolodvorskem prostoru.

(Zahtevajte cenik).

## Priporočljiva domaća sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsuhrt) itd.; steklenica 2 K.

Tekočina za prsa in pljuče, stekl. stekl. 1 K proti kaši, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki edstrani bolečine. — Bleiburski živinski pršek à 120 K. Prašek proti odvajenju krvi v živalski vodi à 160. — Levnštni strup za podgane, miši, ščurke à K 1. — Razpoložljive L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Korenskem.

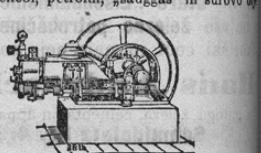
Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

## Langen & Wolf

Dunaj X, Laxenburgerstr. 53  
Inženirska pisarna: Gradec, Annenstr. 10.

## originalni „OTTO“-motorji

za bencin, bencol, petrolin, „sauggas“ in surove olje



## Bencin-lokomobili

s streho ali brez nje.

## Mašine za obdelovanje lesa.

Kompletno pohištvo za žage in mizarske delavnice

## Ledenice in hladilne uredbe

Obisk inženirja, proračun troškov, prospekt 828/83

B. Z. zastonj.

Tiskal: W. Blanke in Ptaju